

عنوان مقاله:

تصویر معراج پیامبر (ص) در آئینه ی شعر فارسی

محل انتشار:

سومین کنگره بین المللی فرهنگ و اندیشه دینی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

ناصر کاظم خانلو - استادیار دانشگاه پیام نور همدان

شیلان آویهنگی - کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی

خلاصه مقاله:

معراج اسم ابزار عربی بر وزن مفعال به معنای نردبان و جمعش معارج و معاریج است در فرهنگ دینی و ادبی ما، این واژه را با واقعه ی تاریخی سفر پیامبر اکرم اسلام(ص) به آسمان ها مرتبط می دانند. بنیاد این تفکر در قرآن مجید آیه اول سوره ی الاسراء است: سبحان الذی اسرى بعبده لیلا من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی الذی بارکنا حوله لئریه من ایتنا انه هو السميع البصیر. بنا بر این اعتقاد، شب معراج شرحی از این حادثه است که در شعر و ادب فارسی(تعلیمی، غنایی و عرفانی) جایگاهی بس والا یافته است، به گونه ای که سبب تالیف معراج نامه های بسیاری شده است. معراج نامه رساله ای منظوم یا منثور است که به ماوراءالطبیعه مربوط می شود و در آن شرح بالا رفتن انسان به طبقات آسمان می آید و از فضاهایی مانند بهشت، دوزخ و برزخ و کیفیت آن ها و نیز دیدار با فرشتگان و یا دیدار الهی سخن به میان می آید. در ایران، پیش و پس از ظهور اسلام، این نوع کتاب ها سابقه ای طولانی دارد. برای نمونه ارداویراف نامه نوعی کتاب فقهی یا معراج نامه است که پیش از اسلام تالیف شده و شرح سفر معادی مردی ساده و خوش قلب است که به آسمان ها رفته و سرگذشت و حوادث بهشت و دوزخ را حکایت می کند. در این نوشتار به معرفی شاعرانی که درباره معراج پیامبر اشعاری سروده اند می پردازیم و معراجنامه های آنان را تحلیل و شرح می کنیم.

کلمات کلیدی:

حضرت محمد (ص)، معراج، معراجنامه، شعر فارسی،

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/713301>

